

พระไตรปิฎกแปล

สูตรตันตปิฎก

อังคุตตรนิกาย ทิกกนิบาต

เมฆ อ่ำ.ไพโรจน์

เปรียญสำนักเทพศิรินทร์

ฉบับ ๘

กันยายน ๒๕๓๕

สงวนลิขสิทธิ์

กันต่าง ๆ

พระไตรปิฎก แปลจน แจกในงานศพ
ผู้จัดการ จะจัดให้เป็นไปตาม
ถ้า คำปรารภ จะให้ผู้แปลเรียง
หนังสือจนแจกในงาน ผู้ทูลทัก
ขอใจมาก ทั้งเป็นการช่วยกัน

ต้องการเอเยนต์ต่างจังหวัด

แลผู้รับจำหน่ายตามวัดในพระนคร

ถ้าท่านผู้ใดมีความประสงค์จะเป็นเอเยนต์ตามจังหวัดต่าง ๆ เพื่อ
ประสงค์จะช่วยกันเผยแพร่พุทธศาสนาแล้ว โปรดติดต่อกับผู้จัดการ
หนังสือพระไตรปิฎกแปล คณะสำนักงานจะให้เบอร์เซ็นต์อย่างงาม
การจำหน่าย ถ้าได้จำหน่าย ตามวัดในวันพระ หรืองานวัดเป็น จำหน่ายดี
ได้ปฏิบัติเป็นผลดีมาแล้ว ถ้าจะให้ดีมากขึ้นควร จะคิดรายได้ ให้แก่ตัว
ด้วยแล้วบอกให้เขาทราบว่า “เข้าวัดด้วย”

ผู้ประสงค์จะรับไปจำหน่ายตามวัดต่าง ๆ ในวันพระ โปรดติดต่อกับ
ได้เช่นเดียวกัน

การติดต่อ

จะต้องการพบผู้จัดการด้วยตนเองได้ทั้งสำนักงานเวลา ๑๓ ถึง ๓๕ น.
เย็นไปตั้งแต่ ๑๗ น. โปรดไปที่บ้าน ๖๒ ค. ตรอกขมิ้นเก่า ถนนนคร
ไชยศรี ถ้าจะให้สะดวก ขึ้นรถแดงด้วยถนนนครไชยศรี บอกเขาว่าลง
ตรอกขมิ้นเก่าไปถึง เดินตรงเข้าไปบ้านที่สาม เมื่อพบเลขตรงกันแล้ว
เดินไปเข้าประตูหลัง (โปรดเรียกชื่อผู้จัดการ) จะมีคนเปิดประตูรับ
เป็นต้องพบตัวผู้จัดการ ในวันพระ

ถ้าจะติดต่อโดยทาง ป.ณ. ให้ติดต่อยังสำนักงานหนังสือ พระไตร
ปิฎกแปล เลขที่ ๖๒ ค. ตรอกขมิ้นเก่า แขวงตลาดการโรงรางสามแยก

หรือจะเรียกตัวไปตกลง ณ ที่อยู่ของท่านก็ได้ แต่ต้องแจ้ง ที่อยู่ให้
ละเอียดพร้อมกับแผนที่

คัหิ วิชฺชาหิ ตมฺปนฺนํ อตฺตมฺพุทฺธิหารินํ

พุทฺธํ อนตฺตมธารินํ ตํ นมสฺสํนติ โคตมํ

บัณฑิตทั้งหลายย่อมมอบน้อมพระโคตมผู้ ถึงพร้อมด้วยวิชา ๓

ไม่ห่อหุ้มหลงอยู่ เป็นพระพุทฺธะมีพระสรีระเป็นครั้งแรก

ปพฺพเพณิวาธํ โยเจติ ตคฺคาปายณฺจ ปตฺตํ

อโถ ชาติกุญฺยํ ปตฺโต อภิญฺญาโณสฺสโต มุนิ

เอตาคฺคิ คัหิ วิชฺชาหิ เตวฺชฺช โหติ พฺราหฺมणे

คตมํ วทามิ เตวฺชฺช นานนํ ตปฺปิตตาปนํ

ผู้ใดรู้(ระลึก)ชาติได้ เห็นสัรวรรคและอบาย และถึงธรรมที่สิ้น
ชาติแล้ว เป็นมนุษย์สำเร็จด้วยความรู้อย่าง โดยวิชา ๓ นั้น พราหมณ
จึงเป็นเทวชฺช (ผู้ใดวิชา ๓) เรากล่าวผู้เช่นนั้นว่าผู้ใดวิชา ๓ หา
กล่าวตามคำที่พูดกันอย่างไรไม่

“พราหมณ ผู้ใดวิชา ๓ ในอนัยของพระอริยะเป็นอย่างนี้แล”

๑ นิคมคากา ดูเหมือนจะทรงขน เรียงไว้สุตฺถกัเดียว เมื่อจบนิคม
คากาก็เป็นอันจบสัตรฺขน ไม่มีคำอะไรต่อไปอีก แต่นิคมคากาสัตรฺขน
(และถัดไปอีกสัตรฺขนหนึ่ง)แปลกอยู่ ทั้งยังมีคำปฏิทินทศ(สรูป)ต่อท้าย
อันคากาต่างคนอาจมีได้ แต่ก็ไม่เป็นนิคมคากา ส่วนคากานลักษณะ
ถ้อยคำเป็นนิคมคากาแท้

นอกจากนี้ยังมีข้อควรตั้งเกดอีก คือ ความตอนต้นออกจะเผื่อ
จะว่านุญยาคความเรื่องวิชา ๓ ก็ไม่ใช่ เพราะนอกจากมี เทวชฺช อยู่

“ข้าแต่พระโคตมผู้เจริญ ผู้ได้วิชา ๓ ของพวกพราหมณ์เป็น
อย่างหนึ่ง สังคนผู้ได้วิชา ๓ ในวินัยของพระอริยะเป็นอย่างหนึ่ง แต่
ผู้ได้วิชา ๓ ของพวกพราหมณ์ไม่ถึงยวที่ ๑๖ แห่งผู้ได้วิชา ๓ ในวินัย
ของพระอริยะ ตั้จริง ๆ พระโคตมผู้เจริญ ๑๓ ขอพระโคตมผู้
เจริญทรงจำข้าพระพุทธเจ้าได้ว่าเป็นอุบาสกถือศีลระแต่จจนตลอดชีวิต
คงแน่นอนไป”

[๔๕๕] ๖๐ ครั้งน พราหมณ์ชื่อชานุตโสณ เข้าไปเฝ้า
พระผู้มีพระภาคเจ้า ๑๓ พราหมณ์ชานุตโสณ นิ่งนทักวธวธหนึ่ง
คำหนึ่ง ก็ไม่มีอะไรอื่กทจธองความไปทางน และคานนททวธอยู่
ในตำแหน่งนไม่เหมาะที่จะเป็นคำสำคัญด้วย จธวามุงธคณณน
เป็นบาทแห่งวิชา ก็ไม่เชิง เพราะความไม่จบอยู่เพียงณน กล่าว
รวม ๆ อยางไรอยู่ (เกริ่น ?) ตอน ๒ ๓ เหมือนพรรณนาพระ
พุทธคุณ แต่กัซัดเชิง ด้วยเมืออื่อวณิคมคากาเป็นพระพุทธพจน์ พระ
องค์จะออกพระนามพระองค์เองว่าพระโคตม อยางไรอยู่ พระยรรถ
กถากจจะนิกอยางไรเหมือนกัน จงแกกนุยหนึ่งว่า “เมธวาทของ
พระโคตมพุทธเจ้า ก็เรียกได้ว โคตมะ” แกกยางนัพังได้ในทาง
โดยยกรณ โดยเป็นศัพททชิต แต่ทางความ ฝนอยางเด้มกถนท
เดยว ตอนที่ธู เข้ารูปนิคมคากาไม่มีปัญหา บาท ๓ ธคณณวิชา
ที่ ๑ บาท ๒ ธคณณวิชาที่ ๒ บาท ๓ ธคณณวิชาที่ ๓ แต่ว่าโดย
ปกคถาธิฐฐาน.

แล้ว กราบพุทธพระผู้มีพระภาคเจ้าว่า “ข้าแต่พระโคตมผู้เจริญ
 ยัญญ (ของเครื่องบูชาบุญ) กัด ด้กช (ของดำหรับทำบุญให้คน
 ตาย) กัด ถาดปาก (อาหารที่จะพึงให้แก่คนจำพวกอื่น) กัด เทยขัมม
 (ของเครื่องทาน นอกจากของ ๓ ชนิดที่กล่าวแล้ว) กัด ของบุคคลใด
 พึงมี บุคคลนั้นควรให้ทานในพอกพราหมณผู้ได้วิชา ๓”

วถา

(นิคมคาถา)

โย สัตถุพตตมฺปนโน	ปทิตฺตโต สฺมาหิตโต
จิตฺตํ ยสฺส วสฺสํ	เอกํ สํสํมาหิตํ
ปฺพุเพนิวํสํ โยเวทิต	สํคคาปายณฺจ ปสฺสํ
อโธ ชาติกุขํ ปตฺตโต	อภินฺญาโวสีโต มุนิ
เขตาทิ ตํทิต วิชา	เดวฺวิโซ โหติ พฺราหฺมณ
คฺมทํ วทามิ เดวฺวิซํ	นาณญํ ถปิถาปนํ

ผู้ใดถึงพร้อมด้วยศีลและพรต มีคนอันตั้งไปแล้ว มีใจมั่นคง
 จิตต์ของผู้ใดตั้งมั่นหนึ่งแนเป็นวสฺส ผู้ใดรู้(ระลึก)ชาติได้ เห็นสัวรค์
 และอบาย และถึงขรรคมทั้งสี่ชาติแล้ว เป็นมุนผู้สำเร็จด้วยความรู้อยู่
 โดยวิชา ๓ นั้น พราหมณจึงเป็นเดวฺวิโซ(ผู้ได้วิชา ๓) เรากล่าว
 ผู้เช่นนั้นว่าผู้ได้วิชา ๓ หากกล่าวตามคำพูดกันอย่างอื่นไม่

วถา

๑ ทละวินี เหมือนสูตรก่อน เริ่มแต่บรรทัดที่ ๓๒ หน้า ๔๘ ไปจน
 จบ ต่างกันแต่ในนิคมคาถาเท่านั้น.

๓๐๘ พระสุตตันตปิฎก อังคุตตรนิกาย ทิณีนีบาต [๕๐๐

[๕๐๐] ๖๓ ครั้นนั้น พราหมณ์ชื่อสังคารวะ เข้าไปเฝ้าพระผู้
มีพระภาคเจ้า ๑๓๖ พราหมณ์สังคารวะนั่งลงทศวรรตด้วยหนึ่งแล้วกราบ
ทูลพระผู้มีพระภาคเจ้าว่า “ข้าแต่พระโคตมผู้เจริญ ข้าพระพุทธเจ้า
ทั้งหลายชื่อว่าพราหมณ์ ย่อมบูชาบุญญะเองบ้าง ย่อมส่งผู้อื่นให้บูชา
บุญญะบ้าง ในพวกข้าพระพุทธเจ้านั้น ผู้ที่บูชาบุญญะเองก็ดี ผู้ที่ส่ง
คนอื่นให้บูชาก็ดี จัดว่าเป็นผู้ดำเนินทางบุญอันหนึ่งด้วยคนมากทั้งนั้น
ในเรื่องบุญญะ ส่วนผู้ใดออกจากเรือนแห่งตระกูลใด ๆ ก็ตาม บวช
เป็นชนกาวีระ ผักผ่อนตนผู้เดียว ร้างบดินผู้เดียว ตบทุกขตนผู้เดียว
เมื่อเช่นนั้น ทางบุญของผู้นั้น จึงเป็นทางบุญเฉพาะตนผู้เดียว ใน
เรื่องบรรพชา”

พระผู้มีพระภาคเจ้าตรัสว่า “ถ้าเช่นนั้น พราหมณ์ เราจัก
ขียนถามท่านในข้อนี้ ท่านพอใจอย่างไร พึงแก้เช่นนั้น ท่าน
ถ้าบัญญัติข้อนี้ว่าอะไร พราหมณ์ พระตถาคตผู้เป็นพระอรหันต ผู้ตรัส
รู้ชอบเอง ผู้ถึงพร้อมด้วยวิชชาและจรณะ ผู้เสด็จไปดีแล้ว ผู้แจ้งโลก
ผู้เป็นสาวกผู้ผกคณาทัพผกโต ไม่มีผู้อื่นยิ่งกว่า ผู้เป็นศาสดาของเทวดา
และมนุษย์ทั้งหลาย ผู้เบิกบานแล้ว ผู้มีโชค บังเกิดขึ้นในโลกนี้ พระ
ตถาคตนั้นตรัสสอนอย่างนั้นว่า “นิมรรคา นิปฏิบัติทางในข้อนี้ เรา
ดำเนินโดยนิมรรคาใด จึงได้กระทำให้แจ้งซึ่งธรรมอันถึงที่สุดแห่ง
พรหมจรรย์ไม่มีธรรมอันยิ่งกว่า (คือพระนิพพาน) ด้วยความรู้อย่าง
เองแล้วจึงประกาศ (ให้ผู้อื่นรู้) มาเถิด แม่ท่านทั้งหลายก็จงดำเนิน

โดยมีรรคนั้น ซึ่งจักเป็นทางให้ท่านทั้งหลายกระทำให้แจ้งเข้าถึงพร้อม
ซึ่งธรรมอันถึงที่สุดแห่งพราหมณ์จรรยไม่มีธรรมอันยิ่งกว่า ด้วยความ
ยิ่งเองบ้าง” ดังนี้ พระศาสดาทรงแต่งตั้งธรรมและคนทั้งหลายอัน
ปฏิบัติเพื่อเป็นอย่างนั้น ก็แต่คนเหล่านั้นมีจำนวนคงหลายร้อยหลายพัน
หลายแสน แม้พราหมณ์ ท่านดำคณวชนนว่าอะไร เมื่อเป็นเช่นนั้น
ทางบุญอย่างนี้ คือเรื่องบรรพชา เป็นทางบุญเพราะคนผู้เดียวหรือ
หรือว่าเป็นทางบุญเนื่องด้วยคนมาก”

“ข้าแต่พระโคตมผู้เจริญ เมื่อเป็นเช่นนั้น แม้ทางบุญอย่างนี้ คือ
เรื่องบรรพชา ก็เป็นทางบุญเนื่องด้วยคนมาก”

เมื่อพราหมณ์ตั้งการจะกราบทูลอย่างนี้แล้ว ท่านอาณนทคาม
พราหมณ์ตั้งการจะว่า “ท่านพราหมณ์ ทางทั้ง ๒ นี้ ทางไหนชอบใจ
ท่านว่ามีความต้องการน้อยกว่า” มีการประชันชนแข่งกันน้อยกว่า และ
มีผลมากกว่า มีอันดังดีมากกว่า”

เมื่อท่านอาณนทคามอย่างนี้ พราหมณ์ตั้งการจะ (หาข้อตรงคำ
ถามไม่) กล่าวจะท่านอาณนทว่า “บุคคลเช่นดังพระโคตมผู้เจริญและ
พระอาณนทผู้เจริญ ข้าพเจ้าบูชา ข้าพเจ้าตั้งรเวริญ”

ท่านอาณนทคามพราหมณ์ตั้งการจะทรงท ๒ ว่า “ท่านพราหมณ์
อาตมามีได้ถามท่านอย่างนั้นว่า “ใคร ท่านบูชา หรือว่าใคร ท่าน

๑ คือมีความต้องการด้วยการถึงตนของตนหรือเครื่องอุปการณน้อย
กว่าอื่น.

๑๑๐ พระสุตตันตปิฎก อังคุตตรนิกาย ติกนิบาต ๕๐๐

ธรรม์เจริญ' แต่อาตมาถามท่านอย่างนั้นว่า 'ทางทั้ง ๒ นั้น ๑๓๓ มีอันสิ่งดี
มากกว่า'

พราหมณ์สังคารวะ คงกล่าวจะท่านอาณนทฺ์ครั้งที่ ๒ ว่า "บุคคล
เช่นดังพระโคตมผู้เจริญ ๑๓๓ ข้าพเจ้าธรรม์เจริญ"

ท่าน อาณนทฺ์ ถาม พราหมณ์สังคารวะ เป็น ครั้งที่ ๓ ว่า "ท่าน
พราหมณ์ อาตมามีได้ถามท่านอย่างนั้นว่า "ใคร ท่านบูชา ๑๓๓ มี
อันสิ่งดีมากกว่า"

พราหมณ์สังคารวะ คงกล่าวจะท่านอาณนทฺ์เป็นครั้งที่ ๓ ว่า "บุคคล
เช่นดังพระโคตมผู้เจริญ ๑๓๓ ข้าพเจ้าธรรม์เจริญ"

ลำดับนั้น พระผู้มีพระภาคเจ้าทรงพระปริวิตก ว่า "พราหมณ์
สังคารวะ อันอาณนทฺ์ถามปัญหาชอบแก่เหตุแล้ว ขยาดเสีย ไม่ชอบ
อย่ากระนั้นเลย เราจะช่วยปลดเปลื้องเสียเถิด" จึงตรัสถามพราหมณ์

๑ ทรงเห็นว่าฝ่ายหนึ่ง พยายามถามจะให้ข้อฝ่ายหนึ่งตอบให้ได้ อีก
ฝ่ายหนึ่งก็มีความในใจที่จะตอบตรงไม่ได้ อยู่ในอาการลำบากใจด้วย
กันทั้งสองฝ่าย ไม่ทำว่าจะลงเอยกันได้ ในฐานะที่พระองค์ทรงเป็นผู้
ใหญ่ จึงทรงหาอุบายปลดเปลื้องความลำบากใจของทั้งสองฝ่ายนั้นเสีย
โดยทรงคิดความ ตรัสถามพราหมณ์ในเรื่องอื่น ซึ่งพราหมณ์เฝ้าตอบ
ได้ และจะได้ทรงถือเป็นเหตุปรารภทรงแสดงพระธรรมเทศนาด้วย.

๕๐๐] บัณฑิตสอง วรรคหนึ่ง—พราหมณ์วรรค ๓๓๓

สังการจะว่า “พราหมณ์ ฉันในพระราชฐาน อันตราภฏา” เรื่อง
อะไรเกิดชนแก่ผู้หนึ่งประชุมกันในราชบริษัท”^๒

“ข้าแต่พระโคตมผู้เจริญ ฉันในพระราชฐาน อันตราภฏาเรื่อง
นี้ ได้เกิดชนแก่ผู้หนึ่งประชุมในราชบริษัทว่า ได้ยินว่า แต่ก่อนภิกษุ
มีน้อยกว่า (บัดนี้) แต่ภิกษุผู้ได้อุคตวิมุตตธรรมแสดงอิทธิปาฏิหาริย์
มากกว่า (บัดนี้) ครั้นเวลานั้น ภิกษุมีมากกว่า (แต่ก่อน) แต่ภิกษุ
ผู้ได้อุคตวิมุตตธรรม แสดงอิทธิปาฏิหาริย์น้อยกว่า (แต่ก่อน)”
อันตราภฏาเรื่องนี้แล พระโคตมผู้เจริญ ได้เกิดชนแก่ผู้หนึ่งประชุมใน
ราชบริษัทในพระราชฐานฉันนี้”

“พราหมณ์ ปาฏิหาริย์^๓ นี้ ๓ คืออะไรบ้าง คืออิทธิ-
ปาฏิหาริย์ อาเทศนาปาฏิหาริย์ อนุสาสน์ปาฏิหาริย์”

อิทธิปาฏิหาริย์เป็นอย่างไร? บุคคลบางคนในโลกนี้ แสดง
ฤทธิ์ได้หลายอย่างต่างวิเศษ คือ คนเดียว (นิรมิต) เป็นคนมากก็ได้
เป็นคนมากแล้ว (กลบ) เป็นคนเดียวก็ได้ ทำสิ่งที่กำบังให้แฉเห็น (ก็
ได้) ทำสิ่งที่แฉเห็นให้กำบัง (ก็ได้) ผ่านฝาผ่านกำแพงผ่านมูเสาะ

๑ เรื่องนอกประเด็นที่ต้นทบทกันในวาระต่าง ๆ เมื่อพักเรื่องอันเป็นหัวข้อ
ข้อการประชุม, เรื่องแทรก (?)

๒ ที่ประชุมราชการ (?)

๓ สิ่งที่น่าอัศจรรย์ เกินวิสัยคนสามัญ เรียกว่าปาฏิหาริย์ อิทธิ
ฤทธิ์ อาเทศนา การดำงใจหายใจคนได้ อนุสาสน์ คำสอน,

๑๑๒ พระสูตรต้นฉบับฎีก อังคุตตรนิกาย ติกนิบาต [๕๐๐

ไปได้ไม่ติดค้น คือไปในที่ว่าง (ที่ใด)“ คำดังไปในแผ่นดินและผืนดิน

๑ ตามข้อว่า “ทำดังที่กำบัง ฯลฯ คือไปในที่ว่าง (ที่ใด)” นี้ พระ
บาลีว่า “อวิภาวํ ติโรภาวํ ติโรกฺขทํ ติโรปการํ ติโรปพคํ
อสงฺขมาโน คจฺจนฺติ เสยฺยถาปํ อาภาเส” ตามนั้นดูจงที่จะเป็นข้อเดียว
ตลอด เพราะมีกริยาหมายประโยชน์ด้วยคือ คจฺจนฺติ (ไป) และอุปมา
เดียว คือ เสยฺยถาปํ อาภาเส (ดูไปในที่ว่าง) แต่ในวิสูตรมรรค
ภาส ๒ คณนอิทธิวณฺทเทสํ หน้า ๒๒๐-๒๒๖ ฉบับภาษาบาลีพิมพ์ครั้งแรก
ที่แก่พระบาลี ทวนแยกเป็น ๓ ข้อ คือ อวิภาวํ ๑ ติโรภาวํ ๑ ติโร
กฺขททํ เปฯ อาภาเส ๑ ต้องข้อค้น ท่านเติมกริยา กรโรติ (ทำ)
ไม่มียุติมา ข้าพเจ้าแปลตามท่าน เพราะคำแก่ของท่านมีหลักฐาน
แสดงให้เห็นว่าต้องเขียนเป็นปฏิหารียอย่างหนึ่งๆต่างจากข้อ ๑ จริง คือ
ท่านแยกกัน ทมต มนตาดให้สว่าง ทบตอย มนตาดให้มืด
ที่ไม่สามารถจะมองเห็นเพราะมีอะไรกำบังอยู่ หรืออยู่ที่ไกลจนสุดสายตา
มนตาดให้มองเห็นได้ อย่างนี้เป็นอวิภาวปฏิหารีย ตรงกันข้าม
เป็นติโรภาวปฏิหารีย อีกนัยหนึ่ง ปฏิหารียที่แสดงคตนา เห็น
ได้ทั้งอุทฺธทงคตนาอุทฺธ เรียกอวิภาวปฏิหารีย ปฏิหารียที่แสดง
ดับทง เห็นแต่อุทฺธ ไม่เห็นคตนาอุทฺธ เรียกติโรภาวปฏิหารีย

โดยนัยนี้ อวิภาว เป็นมนตาด ติโรภาวเป็นกำบังหรือหายตัว

— ส่วนข้อ ๓ แปลต้องหน

กลับไปพิจารณาพระบาลี เห็นแปลกช้อย่างหนึ่งทวอนชาต
นิบาต ปิ ซึ่งแปลในคณา กิได ขอนอกน ทงขวางหน้าทงขวางหลังม
ทงหน ข้าพเจ้าว่า ถัดจากและขาดไป จึงเติมและวงเล็บไว้ ส่วนคำว่า
เป็นข้อเดียวได้หรือไม่หน ขอสถาปนิกศึกษาไว้ด้วย.

(ในที่ ๆ คองการ) ดุจด่าแถมดูในน้ำก็ได้ (ดำดิน) ไปบนพื้นนาอัน
ไม่แตก ดุจเดินบนพื้นดินก็ได้ (เดินน้ำ) หนึ่งไปในอากาศดุจนกบินก็ได้
(เหาะ) แะต้องอุปมาพรจันทร์พระอาทิตย์อันมีฤทธิ์อันภาพ
มากปานนี้ด้วยผ่านก็ได้ ใช้อำนาจด้วยกายไปตลอดพรหมโลกก็ได้
น พราหมณ์ เราเรียกว่าอิทธิปาฏิหาริย์

อาเทศนาปาฏิหาริย์เป็นอย่างไร? บุคคลบางคนในโลกนี้ทาย
(ใจคน) ได้ตามนิมิตต์ว่า “ใจของท่านเป็นอย่างนี้... เช่นนี้ ท่าน
คิดอย่างนี้” บุคคลนั้นแม้หากจะทายมาก (เท่าไร ๆ) คำทายนนั้นก็ถูกหมด
ไม่มีพลาด

หนึ่ง บางคนไม่ทายตามนิมิตต์ แต่ฟังเสียงมนุषยหรืออมนุษย์
หรือเทวดาแล้วทายได้ว่า “ใจของท่านเป็นอย่างนี้... เช่นนี้ ท่านคิด
อย่างนี้” บุคคลนั้นแม้หากจะทายมาก (เท่าไร ๆ) คำทายนนั้นก็ถูกหมด
ไม่มีพลาด

หนึ่ง บางคนไม่ทายตามนิมิตต์ ทั้งไม่ฟังเสียงมนุषยหรืออมนุษย์
หรือเทวดาแล้วจึงทาย แต่ได้ยินเสียงวิตกกิจาร ของคนที่วิตกกิจาร

๑ ขอน พระบาลีว่า... อมนุษย์นั้นมนุษย์... แปลว่า บุคคลนั้น และคำดัง
ข้าพเจ้าแปลกับตามภาษาไทย คือเรียงคำไว้นั้นผิด.

๒. นักศึกษา ควรดูอธิบายเรื่องฤทธิ์ ในข้อปาฏิหาริย์ และอภิธาน
ในธรรมวิภาคปริจเฉท ๒.

๓ คือสิ่งที่ปรากฏในตัวบุคคล เช่น กิริยาท่าทาง (?) .

๔ อรรถกถาว่า ได้แก่เสียงของคนหัดบ่นและคนเปล่งคำ ที่เพ้อและ
พิมพ์่าออกมาด้วยอำนาจวิตกกิจาร.

แล้วทนายได้ว่า “ใจของท่านเป็นอย่างนั้น วาจา ไม่มีพลาด

อนึ่ง บางคนไม่ทนายตามนิมิตต์ ทั้งไม่ฟังเสียงมนุษย์หรืออมมนุษย์ หรือเทวดาแล้วจึงทนาย ทั้งไม่ได้ยินเสียงวิตกกิจารของคนทั้งวิตกกิจาร แล้วจึงทนาย แต่กำหนดใจของผู้เข้าสมาธิอันไม่มีวิตกกิจารด้วยใจ (ของตน) แล้วรู้ได้ว่า “มีโน้ตสังขารของท่านผู้หนึ่งตงใจด้วยอาการอย่างไร ในลำดับแห่งจิตตน ท่านผู้หนึ่งจกตรรกเรองโน้น” บุคคลนั้นแม้หากจะทนายมาก (เท่าไร ๆ) คำทนายนั้นก็ถูกหมด ไม่มีพลาด นี่ พราหมณ์ เราเรียกว่าอาเทตนาปาฏิหาริย์

อนด้าตนี้ปาฏิหาริย์เป็นอย่างไร ? บุคคลบางคนย่อมพร่ำสอน อย่างนั้นว่า “ท่านทั้งหลายจงตรรกอย่างนั้น อย่าตรรกอย่างนั้น จงทำโนใจอย่างนั้น อย่าทำโนใจอย่างนั้น จงละสิ่งนั้น จงบำเพญสิ่งนั้น” นี่ พราหมณ์ เราเรียกว่าอนด้าตนี้ปาฏิหาริย์

นี่แล พราหมณ์ ปาฏิหาริย์ ๓ ปาฏิหาริย์ ๓ นั้น ท่านชอบใจ ปาฏิหาริย์ไหนว่าดีกว่าและประณีตกว่า”

“ข้าแต่พระโคตมผู้เจริญ ในปาฏิหาริย์ ๓ นั้น ปาฏิหาริย์ที่ว่า “บุคคลบางคนในโลกนี้แลตั้งฤทธิได้หลายอย่างต่างวิธี วาจา ใช้อำนาจ

๑ ตูเหมื่อนจะหมายคือความว่า เวลานี้ ท่านผู้หนึ่งวางจิตดีอย่างไร และเมื่อออกจากสมาธิจิตตนแล้ว จกตรรกอะไรก่อน.

๒ เท่าที่กล่าวในพระบาลีนี้ ไม่รู้ดีกเป็นปาฏิหาริย์อย่างไรเลย เราเข้าใจกันว่า อนด้าตนี้ปาฏิหาริย์ คือคำสอนที่ได้จริง แลสามารถจูงใจผู้ฟังให้นิยมประพฤติตามเอง โดยไม่ต้องบังคับบีบแตรตบตั้ง

ด้วยกายไปตลอดพรหมโลกก็ได้”^๕ น ^๖ผู้ใดทำไถ่ได้เรื่องแต่ผู้นั้น
 และผู้ใดทำไถ่เป็นแต่ของผู้นั้น ปาฏิหาริย์^๗ ข้าพระพุทธเจ้า^๘ รู้ดีกว่า
 ท่วงทีเหมือนกับเตนถด แม้ปาฏิหาริย์^๙ ว่า “บุคคลบางคนในโลกนี้
 ทาย(ใจคน)ได้ตามนิมิต^{๑๐} ฯลฯ ไม่มีผิดพลาด”^{๑๑} น ^{๑๒}ผู้ใดทำไถ่ได้
 เรื่องแต่ผู้นั้น และผู้ใดทำไถ่เป็นแต่ของผู้นั้น แม้ปาฏิหาริย์^{๑๓} ข้าพระ
 พุทธเจ้า^{๑๔} รู้ดีกว่าชนิดเดียวกับเตนถด ส่วนปาฏิหาริย์^{๑๕} ว่า “บุคคล
 บางคนยอมพรำธ^{๑๖} นอนอย่างนั้นว่า ‘ท่านทั้งหลายจงตรึกอย่างนั้น ๆ ฯลฯ
 จงบำเพ็ญสิ่ง^{๑๗}’ น ^{๑๘}ข้อใจข้าพระพุทธเจ้า^{๑๙} ว่าดีกว่าและประณีตกว่า นำ
 อัจฉริยจริง ๆ พระโคตมผู้เจริญ พระโคตมผู้เจริญได้ไถ่ได้เรื่อง
 ปาฏิหาริย์^{๒๐} ดั่งนี้ แต่ข้าพระพุทธเจ้า^{๒๑} จะจำได้ว่าพระโคตมผู้เจริญประ
 กอบพร้อมแล้วด้วยปาฏิหาริย์^{๒๒} น ^{๒๓}อันพระโคตมผู้เจริญยอมทรงแสดง
 ฤทธิ์ได้หลายอย่างต่างวิธี ฯลฯ ทรงใช้อำนาจด้วยกายไปตลอดพรหม
 โลกก็ได้ พระโคตมผู้เจริญทรงกำหนดใจของผู้เขาสมาธิอันไม่มีวิตก
 วิจารณ์ ด้วยพระหฤทัย(ของพระองค์)แต่ยอมทรงทราบได้ว่า ‘มโน -
 สังขารของท่านผู้นั้นคงไว้อย่างไร ในลำดับแห่งจิตคน ท่าน
 ผู้นั้นจักตรึกเรื่องโน้น’^{๒๔} พระโคตมผู้เจริญยอมทรงพรำธ^{๒๕} นอนอย่าง
 นว่า ‘ท่านทั้งหลายจงตรึกอย่างนั้น ๆ ฯลฯ จงบำเพ็ญสิ่ง^{๒๖}’

“พราหมณ์ วาจาที่พาดพิงถึงเรา อันท่านได้กล่าวถกแล้ว เรา

๑ อาเทธนาปาฏิหาริย์ ตามนิทเทสข้างต้นมีถึง ๓ นัย พราหมณ์นำเขา
 มาตรัสดูพระองค์เพียงนัยที่ ๑ นัยเดียว ก็จะเห็นว่า ๓ นัยนั้นไม่สำคัญ
 นักกระมัง.

๑๑๖ พระสุตตันตปิฎก อังคุตตรนิกาย ทิณนบาต ๕๐๐

จักพยากรณ์แก่ท่านเสียด้วยว่า “เราแหละ พราหมณ์ แดงฤทธิได้
หลายอย่างต่างวิธึ ฯลฯ ใช้ธำมาจด้วยกายไปตลอดพรหมโลกก็ได้
เราแหละ กำหนดใจของผีเข้าสมาธิ ฯลฯ จักตรึกเรื่องโน้น” เรา
แหละพริ้งสอนอย่างนั้นว่า ท่านทั้งหลายจงตรึกอย่างนั้น ฯลฯ จึงบำเพญ
ถึงนี้

“ข้าแต่พระโคตมผู้เจริญ เจนพระโคตมผู้เจริญ ภิกษุชั้นสังฆรูป
หนึ่ง ผู้ประกอบพร้อมด้วยปาฏิหาริย์ ๓ น มีอยู่หรือ”

“มีไม่ใช่ร้อยเดียวเทียว พราหมณ์ ไม่ใช่สองร้อย ไม่ใช่
สามร้อย ไม่ใช่สี่ร้อย ไม่ใช่ห้าร้อย ที่แท้มีถึงล้านชั้ก ภิกษุ
ประกอบพร้อมด้วยปาฏิหาริย์ ๓ น

“เดี๋ยวนี้ ภิกษุเหล่านั้นอยู่ที่ไหน พระโคตมผู้เจริญ”

“อยู่ในหมู่ภิกษุเหล่านั้นแหละ พราหมณ์”

“ที่จริง ๆ พระโคตมผู้เจริญ ฯลฯ ขอพระโคตมผู้เจริญทรงจำ
ข้าพระพุทธเจ้าไว้ว่าเป็นอุบาสกถือสังฆะ แดงตลอดชีวิตคงเดื่อนไป”

วรรคหนึ่ง - พราหมณวรรค จบ

อุททานแห่งวรรคนี้

เทว ชนา พราหมณา เจว ปริพพาชเคน นิพพุต
ปโลกชนไป คิกณฺโณ ได้ณี สํการเณ จ

๕๒, ๕๓ เทว ชนา (๒ คน) ๕๔ พราหมณ (พราหมณผู้หนึ่ง)

• น่าจะเป็น พราหมณ.

๕๕ ...ปริพพาชก (พราหมณ์ปริพพาชก) ๕๖ นิพพุต (นิพพาน)
 ๕๗ ขบป (คำ [ของผู้เฒ่าผู้ใหญ่]) ๕๘ ปโตภ (จำเพื่อให้
 เสียหาย [ได้ความ]) ๕๙ ติตถณ (พราหมณ์ชื่อติตถณะ)
 ๖๐ ...โสณิ (พราหมณ์ชื่อชาณโสณิ) ๖๑ ชัฏการวะ (พราหมณ์
 ชื่อชัฏการวะ)

วรรคสอง มหาวรรค

[๕๐๑] ๖๒ ตุก่อนภิกษุทั้งหลาย ติตถายคณ^๑ น^๒ ซึ่งบัน-
 ทิต^๓ทั้งหลายชักใช้ได้เลี้ยงดูไป(เท่าไร ๆ) ก็ลงยืนตัวอยู่ใน(หัตถ)
 อภิรียา^๔ ติตถายคณ^๑ คืออะไร ตุก่อนภิกษุทั้งหลาย มั่งมณ

๑ ติตถายคณ แคนธทิ บ่อเกิดแห่งตติ. ๒ อภิรียา คำน^๕ ถ้า
 เพ่งเพียงพวยชนะ ถิ่นาตรงกับ อภิรียาทิฏฐิ^๖ ความเห็นว่ามีเป็นอัน
 ทำ คือปฏิเสธการกระทำ ถือว่าทำอะไรไม่เป็นกรรม ซึ่งจะอำนวยความสะดวก
 ผลิตอันใดได้ การทำจะว่าดีหรือชั่วไม่สำคัญ ถ้าคนอยู่คนเดียวคนเห็น
 หรือไม่ ทำการที่ชั่ว ถ้าไม่มีคนจับได้ลงโทษ ก็เปล่า ๆ ทำการที่
 ว่าดี ไม่มีใครจะชมเชยให้บำเหน็จ ก็เปล่าทั้งนั้น จะเป็นโทษหรือ
 คนก็คอยเมื่อมีคนว่าลงโทษหรือบำเหน็จ แต่ว่าเมื่ออ่านความใน
 นิตเทสแห่งสูตรนี้ต่อไป จะเห็นว่าไม่ตรงกันทั้งหมดทีเดียว เพราะคำ
 อภิรียา เป็นหัตถแห่งทิฏฐิทั้ง ๓ ที่กล่าวในสูตรนี้ ย่อมเอาทิฏฐิทั้ง ๓ เข้า
 ใจหมด อนึ่ง ทิฏฐิข้อหนึ่งในสูตรนี้ ยอมรับกรรมปางก่อน ด้วย
 คำว่า "ปัพเพ กตเหตุ" เพราะฉะนั้น ก่อนที่จะลงต้นนิฐฐานว่า
 กระไร ควรอ่านนิตเทสสูตรนี้ให้ตลอดก่อนแล้วจึงไปอ่านทิฏฐิ ๓ ในธรรม
 วิภาคปริจเจก ๒ เทียบกันดู.

๑๑๘ พระสุตตันตปิฎก อังคุตตรนิกาย ทิณณιαต . [๕๐๑

พราหมณ์พวกหนึ่งมีวาทะอย่างนี้ มีทิฏฐิอย่างนี้ว่า “บุคคลได้รับสุขหรือทุกข์หรือไม่ทุกข์ไม่สุข อย่างใดอย่างหนึ่ง ได้รับเพราะกรรมที่ทำได้ในปางก่อนทั้งสิ้น”

... พวกหนึ่ง... ว่า “... ได้รับเพราะอดีตสวณ (ผู้เป็นใหญ่) สร้างกรรมไว้ให้ทั้งสิ้น”

... พวกหนึ่ง... ว่า “ได้รับโดยไม่มีเหตุปัจจัยทั้งสิ้น”

คฤกษณ์ภิกษุทั้งหลาย ในสมณพราหมณ์พวกนั้น พวกที่มีวาทะอย่างนี้ มีทิฏฐิอย่างนี้ว่า “บุคคลได้รับสุขหรือทุกข์หรือไม่ทุกข์ไม่สุข อย่างใดอย่างหนึ่ง ได้รับเพราะกรรมที่ทำได้ในปางก่อนทั้งสิ้น” เราเข้าไปถามสมณพราหมณ์พวกนั้นอย่างนั้นว่า “ท่านทั้งหลาย ได้ยินว่าท่านทั้งหลายมีวาทะอย่างนี้ มีทิฏฐิอย่างนี้ว่า ‘บุคคลได้รับสุข ชาติในปางก่อนทั้งสิ้น’ จริงหรือ” เราถามอย่างนั้นแล้ว หากเขาขยันทันอยู่ เราก็กล่าวกระเขาว่า “ถ้ากระนั้น คนฆ่าสัตว์... คนลักทรัพย์... คนเสพภรรยา... ก็ต้องเป็นเพราะกรรมที่ทำได้ในปางก่อน คนพูดเท็จ... คนพูดล้อเสียด... คนพูดคำหยาบ... คนพูดคำร้าว ก็ต้องเป็นเพราะกรรมที่ทำได้ในปางก่อน คนมักได้... คนใจพยายาบท... คนมีความเห็นผิด ก็ต้องเป็นเพราะกรรมที่ทำได้ในปางก่อน” เมื่อถือ

๑ อพฺรหฺมจาริโน. ๒ อภิขฺเฌาณโน. ๓ ในตอนที่ว่าด้วยวาทะทิฏฐิ กล่าวถึงผลคือความสุขทุกข์ ตอนนั้นกล่าวถึงเหตุคืออกุศลกรรมบถ ๑๐ พึงดูดีกันอยู่ หรือจะหมายความว่า “อะไร ๆ ก็เพราะบุรพกรรม” แม้แต่ทำกรรมในปัจจุบันอยู่ไหนใด ก็ยังจะชนชาติบุรพกรรมอยู่อีก.

เขาบุรพกรรม^๑ มาเป็นสาระ (คือเป็นข้อสำคัญ) ฉันทะ (ความพอใจ คือความใคร่ที่จะทำ) หรือความพยายาม (เพื่อจะทำ) กรณียกิจ หรือ (เพื่อจะเลิกละ) อกรณียกิจ ก็ไม่มี เมื่อกรณียกิจและอกรณียกิจไม่มีเป็นดำเป็นดั้น^๒ เช่นนี้ การอ้างตนว่าเป็นสมณะอย่างชอบแก่เหตุย่อมมีไม่ได้ สำหรับบุคคลทั้งหลายผู้ขาดความจำนึกตน ปล่อยปละตน^๓ อยู่ (ด้วยตั้งแต่บุรพกรรม) นี้ ภิกษุทั้งหลาย เป็นนิเคราะห์ (การข่ม การลงโทษ) อย่างชอบแก่เหตุข้อแรกของเรา ในสมณพราหมณ์เหล่า^๔ ที่มีวาตะอย่าง^๕นี้ มีทิวฐิ^๖อย่าง^๗นี้

ดูก่อนภิกษุทั้งหลาย สมณพราหมณ์เหล่าที่มีวาตะอย่าง^๘นี้ มีทิวฐิ^๙อย่าง^{๑๐}นี้ว่า “บุคคลได้รับสัจหรือทุกข์หรือไม่ทุกข์ ไม่สุขอย่างใดอย่างหนึ่ง ได้รับเพราะอัสถรรพนสังวร^{๑๑}ให้ทั้งต้น” เราเข้าไปถามสมณพราหมณ์เหล่านั้นอย่าง^{๑๒}นี้ว่า “ท่านทั้งหลาย ได้ยินว่าท่านทั้งหลายมีวาตะอย่าง^{๑๓}นี้ มีทิวฐิ^{๑๔}อย่าง^{๑๕}นี้ว่า ‘บุคคลได้รับสัจ ๑๖ สังวร^{๑๗}ให้ทั้งต้น’ จริงหรือ” เราถามอย่าง^{๑๘}นี้แล้ว หากเขายืนยันอยู่ เราก็กล่าวกะเขาว่า “ถ้ากระนั้น คนฉลาดดี ๑๙ คนมีความเห็นผิด ก็ต้องเป็นเพราะอัสถรรพนสังวร^{๒๐}ให้ทั้งต้น เมื่อถือเอาการสังวร^{๒๑}คนแห่งอัสถรรพนมาเป็นสาระ ฉันทะ หรือความพยายาม (เพื่อจะทำ) กรณียกิจหรือ (เพื่อจะเลิกละ) อกรณียกิจ ก็ไม่มี เมื่อกรณียกิจ

๑ ปุพเพ กตฺ. ๒ สจฺจโต เถตโต. ๓ มุญฺหังสฺสตันฺติ อนา-
รกฺขานํ วิหเรติ.

๑๒๐ พระสุตตันตปิฎก อังคุตตรนิกาย ทิณณิยัตถ ๕๐๑

และอภิญญาก็ไม่มีเป็นตำแหน่งเช่นนี้ การอ้างตนว่าเป็นสมณะอย่าง
ชอบแก่เหตุย่อมมีไม่ได้ ถ้าหวั่นบุคคลทั้งหลายผู้ขาดความดำเนินกต
ปล่อยปละละเลย (ด้วยถือว่าผู้ใดแต่ผู้ใดจะสร้างสวรรค์ให้) นี้
ภิกษุทั้งหลาย เป็นนิเคราะห์อย่างชอบแก่เหตุข้อต้องของเรา ในสมณ
พราหมณ์เหล่าที่มัวแต่อย่างนั้นมธุวิธียัง

ดูก่อนภิกษุทั้งหลาย สมณพราหมณ์เหล่าที่มัวแต่อย่างนั้นมธุวิ
ธียังว่า “บุคคลได้รบสู้หรือถูกรหรือไม่ถูกร ไม่สู้อย่างใดอย่าง
หนึ่ง ได้รบโดยไม่เหตุนั้น” เราเข้าไปตามสมณพราหมณ์
เหล่านั้นอย่างนั้นว่า “ท่านทั้งหลาย ได้ยินว่าท่านทั้งหลายมัวแต่อย่าง
นั้นมธุวิธียังว่า ‘บุคคลได้รบสู้ ฯลฯ โดยไม่มีเหตุนั้น’
จริงหรือ” เราถามอย่างนั้น หากเขายืนยันอยู่ เขาก็กล่าวกระเขา
ว่า “ถ้ากระนั้น คนฆ่าสัตว์ ฯลฯ คนมีความเห็นผิด ก็ต้องเป็นโดยไม่
มีเหตุนั้น เมื่อถือเอาความไม่มีเหตุมาเป็นสาระ อันหรือความ
พยายาม(เพื่อจะทำ)ภิญญาก็ หรือ(เพื่อจะเลิกละ)อภิญญาก็ไม่
มี เมื่อภิญญาก็และอภิญญาก็ไม่มีเป็นตำแหน่งเช่นนี้ การอ้าง
ตนว่าเป็นสมณะอย่างชอบแก่เหตุ ก็ไม่มีได้ ถ้าหวั่นบุคคลทั้งหลายผู้
ขาดความดำเนินกต ปล่อยปละละเลย (ด้วยถือว่าผู้ใดแต่ผู้ใดจะสร้างสวรรค์
หรือร้าย) นี้ ภิกษุทั้งหลาย เป็นนิเคราะห์อย่างชอบแก่เหตุข้อต้อง
ของเรา ในสมณพราหมณ์เหล่าที่มัวแต่อย่างนั้นมธุวิธียัง

แถลงการ

เพราะเหตุที่หนังสือพระไตรปิฎกเปลี่ยน เนื่องด้วยบัญญัติ ที่
ผู้แปลกมฺจติเป็นกศฺล ผู้สร้างผู้อ่านกมฺจติเป็นกศฺล ฯลฯ เพราะ
ฉนั้น ผลประโยชน์ที่เกิดจากหนังสือนี้ จึงควรเป็นกศฺล คือได้มีส่วน
บำรุงพระพุทธศาสนาบ้าง แท้จริง ด้านงานนี้ ได้คิดอย่างมาแต่
เริ่มการแล้ว แต่ยังไม่ตกลงว่าจะจัดการสถานใด ครั้นหนังสือออก
แล้ว ได้คิดต้องนำไปจำหน่ายปลุกพระอุโบสถวัดเทพศิรินทร์ ในวัน
ธรรมสวนะ โดยเฉลี่ยผลประโยชน์ถวายวัดบ้าง เศรษฐกิจ ก็ได้ผล
เป็นทนายคน แม้จะเป็นรายได้จำนวนน้อยหน่อย แต่กับบ่อยๆ คือทุกวัน
ธรรมสวนะ คงจะไม่ทรมานนัก จึงตกลงว่าจะดำเนินการตามแบบคนไป
หนังสือพระไตรปิฎกเปลี่ยนของด้านงานนี้ ได้อาศัยจำหน่ายในพระอุ

โบสถ์วัดใด จะเฉลี่ยผลถวายบำรุงวัดนั้นร้อยละสิบ ถ้าทางวัดรับเข้า

หนังสือไปจัดการเอง ถวายร้อยละสิบ โดยวิธีท่านผู้สร้างหนังสือ

นี้ นอกจากท่านได้ชื่อว่าสร้างพระไตรปิฎก ซึ่งเป็นกศฺลที่ละน้อยๆ
ท่านยังชื่อว่าได้บำรุงวัดนั้นๆ ซึ่งเป็นกศฺลคราวละหนึ่งร้อยๆ ด้วย อย่าง
เดิมสัญญาว่า “อย่าถูกบุญกรรมว่าท่านน้อย น่าตายน้อยมากเมื่อไร
ได้นกหนา” ซึ่งตรงกับพระพุทธภาษิตว่า “มาอมบุญเบญญ์ ปญฺญสฺส
น มคฺคํ อากมฺมสฺสํ อุกพันฺทํ ปาเคน อุกกมฺ โภมิ ปุริสํ” อย่าง
ถูกบุญว่าน้อย จกไม่มีผล น่าที่จะหยด ยิ่งเต็มคัมภีร์ ส่วน
กศฺลที่ท่านจะพึงได้จากการอ่านการฟังพระไตรปิฎก คือ อติลปฏิสัง
เกติกา ความได้รัธรรม รรมปฏิสังเกติกา ความได้รัธรรม
เป็นต้น ยังเป็นกศฺลพิเศษขึ้นไปอีก

อนึ่ง ผู้ใดจะรับหนังสือไปจำหน่าย หรือชวนช่วยหาเงินมา
ชักประจำหนังสือนี้ตั้งแต่ ๑๐ คนขึ้นไป ด้านงานนี้ ได้คิดให้ผล
ประโยชน์ร้อยละสิบเหมือนกัน เปรียบเทียบกับผู้จัดการ ณ ด้านงานนี้

เชียงใหม่ เสาชิงช้า
จำหน่ายของทุกชนิดด้วยราคาเยาว์
เจริญอุดหนุน
ราคารับรองว่าไม่แพงกว่าที่อื่น

ระเบียบการ

ให้ถือว่าท่านได้รับหนังสือ ๔๘ ฉบับเป็นครบ ๑ ปี ค่าสร้าง ๑ ปี
๓.๐๐ บาท ครึ่งปี ๑.๖๐ บาท ค่าถนอมคดเท่าราคาส่งปลีก ปลั๊กฉบับ
ละ ๘ สตางค์ รวมค่าส่งด้วยเดี๋ยวจ้ ฉบับละ ๒ สต. ต่างประเทศหรือ
ไปรษณีย์อากาศ คิดค่าส่งเพิ่มอีก ๘๕ สตางค์ บอกรับแลส่งค่าสร้าง
ทนายสอน ศิริวัฒนกุล ผู้จัดการณด้านงานหนังสือพระไตรปิฎกแปล
ที่ เจดุนานุกุล เชียงททำการบรรณารักษ์ตามแยก พระนคร โบสถ์รับ
เงิน มีลายเซ็นผู้จัดการจะส่งไปพร้อมกับหนังสือฉบับแรกของท่านดังรับ

พิมพ์ที่โรงพิมพ์ธรรมิกราช ถนนบำรุงเมือง พระนคร ๑๕/๖/๗๘

นายน้อย กรโสดกณ ผู้พิมพ์โฆษณา